

השיבה הבייתה/רחלי בסון

איפה אפשר להיפגש עם החמלה?

בית הרוס

מפולג ובחלקו מרוטש ואנוס

הפגיעה אנושה

ההחלמה קשה

השמים רועמים

ולא מפני הגשם שהקדים

טילים במוצבים ובבתים

אנשים עצובים

לאן הולכים מכאן? שואל עם קרוע

חוזרים הבייתה! עונה לו הרוע

אי-פה אפשר להיפגש עם חמלה?

אם לא עם משפחה?

המים השונים - מהנהר ועד הים?

מאז אירועי אוקטובר מלווה אותי המחשבה על החזרה הבייתה. ואני מוצאת את עצמי שואלת?
נאלמת לא מעט. <https://www.youtube.com/watch?v=mE9Zucqk34I>

כ-500 שנים לפני הספירה הייתה הכרזת כורש מטעם האימפריה הפרסית (האירנים של היום)
שהכירה בזכות של השיבה הבייתה, מה שכונה לימים 'שיבת ציון'.

שיבת ציון תודות לכורש האירני, סליחה הפרסי מגיעה לאחר גלות בבל ובה מלך יהודה האחרון
צדקיהו בן יאשיהו הוגלה ובכך תמה לה ממלכת יהודה. אך לפני הגליית מלכנו האחרון, היה פילוג
והגליה של עשרת השבטים תודות לאשור בנהר הפרת והחידקל (עיראק של ימינו) ומה לפני? יציאת
מצרים שסיימה תקופה של עבדות פרך והריגת תינוקות זכרים במטרה למנוע המשכיות.

אינני יכולה שלא בנקודה זו לעצור ולתאר את ארבעת תקופות הגלות: גלות מצרים, גלות אשור, גלות
בבל וגלות אדום, אינני יכולה שלא לעצור ולהזכיר את התאוריה של רנ"ק (רבי נחמן קרומכל) אשר

טען כי אנו כעם עוברים במחזוריות תהליכים החוזרים על עצמם בסדר של צמיחה תוך בנין ויצירה, חוזק ובו הפגנת עוז ומפעל ולאחר מכן בשלב האחרון למחזור היתוך וכליון.

הטיב לחשוב ולעשות למען הבית היהודי לא אחר מאשר ד"ר חיים וויצמן. כן, כן אותו ד"ר אשר על שמו מכון וייצמן למדע ברחובות, אותו גאון אשר באמצעות מציאותיו בתחום הכימיה השתמש בעקיפין ליצירת קשרים דיפלומטיים עבור הקמת בית לעם היהודי והשבתו לציון, לביתו. חיים וויצמן בעיניי הוא לא פחות ממשיח אמת אשר בזכות פועלו ניתנה גאולה לעם ישראל ובית אליו יכול העם לשוב. אדם שראה למולו את הנולד בתחילת המאה ה-20 ושבע תרתי משמע, הן מאנטישמיות שהופיע למול היהודים והן לשפע אשר שרר בגולה לכאורה, מפועלו ניתן להתרשם כי הגיע ברעב גדול לבניין ויצירה של כבישים, אדמות חקלאיות של בית.

בזכות הצעת וויצמן לממשלת בריטניה אשר שלטה פה בארץ ישראל, הגיעה (כמו בהכרזת כורש) הצהרת בלפור, אותה הצהרה המכירה בזכות העם היהודי על ארץ ישראל. דבר התרם לעוז ולמפעל שהחל בהתיישבות הישוב העברי גם אז... ממשלות צרפת, איטליה תמכה בהצהרה.

ומניין רוח המוטיבציה החזקה שהביאה להצהרת בלפור? אותה רוח אשר הביאה להבאתו של היהודי זוכה פרס נובל אלברט איינשטיין¹ לארץ? התשובה הרוח מאדם בשם ד"ר חיים וויצמן. וככה ובתור היותו נציג ההסתדרות הציונית, לא ניתן שלא לחשוב על מייסד התנועה הציונית, 'חוזה המדינה' בנימין זאב הרצל. כנראה אירוע מכונן שמביא אותו לכתיבת 'אלטנוילנד' אירע בעת נוכחותו במשפט דרייפוס, בו מתואר היחס האנטישמי לקצין צבא צרפת המואשם בבגידה על לא עוול בכפו.

רגע, רגע אפרופו רנ"ק עם מחזוריות תהליכי הצמיחה ועד הכליון....האם ניתן למצוא קשר בין המעמד בפני כליון להנעת תהליך צמיחה ולידה מחדש? זה היחס האנטישמי לדרייפוס שמביא לכתיבת 'אלטנוילנד'? או למען האמת ספרו הראשון 'מדינת היהודים' ולאחריו הרומן 'אלטנוילנד'. העם היהודי משול לרומן בהמשכים של עיתונאי? רעיון מדינת היהודים לא החל בממלכת יהודה בימי בית ראשון? אני לא יכולה שלא למצוא כי רק כשעולה בעיה מחפשים פתרון. בעיה ביחס כלפי העם היהודי בגולה מביאה למציאת הבית שנשכח. כך גם מלחמת העולם השנייה שמביאה לזירוז הקמת מדינת ישראל. הסמיכות בין 1948 הקמת הבית לבין הכליון בפניו עמנו עמד ב1939 איננה מקרית. יש הטוענים כי הקירבה למוות ובמקרה של הכליון של עמנו במלחמת העולם השנייה היא אשר קירבה אותנו לחיים.

מה עם ערביי האזור שחיו פה? בכל זאת היינו בגלות, יצאנו מהבית פעם אחר פעם ובינתיים התיישבו כאן נוודים והשתקעו. לא ניתן להתעלם מכך וטיפשי ומגוחך לחשוב שאין לכבדם. משיח אמרנו? עוד נימוק לכך שאני רואה בדמותו של וויצמן דמות משיחית היא הסכם וויצמן-פייסל (1919) ובו וויצמן נועד עם פייסל מנהיג החברה הערבית בארץ ובו סוכם כי אותו פייסל יורש ממלכת חגאז (סוריה-עירק) יקים מדינה ערבית עצמאית. נשמע מוכר? מאז ועד היום אין הסכמה לכך. למה? כי אין

¹ ראוי לציין כי הוצעה הצעה לאיינשטיין להיות נשיא הבית הלאומי של העם היהודי אך סירב

אחדות גם בקרב החברה הערבית להכרה בזכות הבסיסית של עם ישראל לשוב לציון. מאז ועד רגעים אלו בעזה, נדרש צבא להגן על העם היהודי מפני הקמים ורוצים להרגו.

יקומו אחדים מאיתנו ויאמרו כל המאמר הזה ואין אזכור אחד של המילה פלסטיני??? להם אשוב ואומר כי תודות למציאות ממרד בר כוכבא, כן כן אותו אחד שמוזכר בהקשר של ל"ג בעומר השם של חבל יהודה אשר שרר בארץ ישראל של היום ובנוסף חלקים מלבנון, סוריה השם של חבל יהודה שונה על ידי השליט הרומי בו נלחם בר כוכבא מחבל יהודה לפלשתינה. העונש על המרד היה לנתק קשר בין חבל ארץ לבין עם ושינוי השם היה במקרה זה אותו אקט שנועד להרחיק את הקשר בין האדמה, המולדת לבין העם. ירושלים שונתה לאיליה קפיטולינה. מאז השלטון הרומי ומתום מרד בר כוכבא האזור נקרא פלשתינה. כולנו גרנו בפלשתינה יהודים וערבים יחד. אני מניחה שעם השנים ההגיייה של פלשתינה נהייתה פלסטיין. אך מעולם לא קמה הנהגה ערבית שהסכימה להקים מדינה ערבית עצמאית באזור המכירה במדינה היהודית באזור עד ימנו אנו.

ומה עם מאורעות 7 באוקטובר? איזה **כיליון** הוא מעמיד בפנינו עם ישראל? כולי תקווה לכיליון של פילוג, כולנו חזרנו מהגלות וראוי שנהיה לשבט אחד מאוחד. כי בכל זאת "שיר המעלות בשוב אלוהים את שיבת ציון היינו כחולמים". אמן שנתעורר מחלום הבלהות לחלום הבית, הבית היהודי אליו ישובו מיליוני יהודים ברחבי העולם, היכולים לבוא ולסייע כקריאתו של חיים וויצמן מן הנוחות האירופאית לכאורה אל האי נוחות המקדמת בית.

כולי תקווה שכל החטופים ישובו לביתנו בשלום, כולי תקווה שנשכין שלום ביננו לבין עצמנו החיים באזור משותף גורל זה, חבל יהודה החלקי והצנוע כולי תקווה שנפתלי הרץ אמבר כתב את השורה "להיות עם חופשי בארצנו ארץ ציון וירושלים" מתוך אמונה בשיבת ציון, מתוך חלימה אל האפשר ושנראה שאין זו אגדה זוהי האלטנוילנד שלנו, ארץ ישראל. הבית.

רחלי בסון

בתקווה לבשורות ועסקאות טובות, אמן.

נ.ב שהוא יותר בבחינת last but not least

ראוי לציין כי הציונות היא חלק מהחלב שינקתי מביתי, גם אם לעיתים לא היה פשוט יכולה אני לומר כי היה לי בית. כמו כן, לא מעט מההשראה שבחשיבתי אני אוספת מדיאלוגים שונים ושיחות המעוררות אותי משנתי ומעבירים אותי מהנוחות אליה עלולה אני לשקוע, אל עבר האי נוחות בה עליי להתעורר! זה קורה פעם אחר פעם ובכך הדיאלוגים קוראים אותי לאחריות. זאת בזכות חלקי בחוג למחשבת ישראל בבר אילן (תודות לפרופ' חנוך בן פזי שפתח עבורי את הדלת למחלקה מיוחדת זו). ולחשוב שהכתיבה הזו הייתה גם צריכה זרז של שיחה עם בני בן ה11 אתמול בערב: נסענו בערב לאחר ששבתי הבייתה מעבודה והצעתי לבני לבוא איתי למרכז הקניות בעיר. בדרך, מתוך השתיקה שבנסיעה אמר בני:

"אמא, מצאו את שני גבאי, היא נרצחה"

אני: "בני, מה זה עושה לך שאתה שומע את מה שקרה ושהיא את המילה "נרצחה"?"

בני: "אמא זה לא קרה, זה קורה! וזה מפחיד" מפחיד"

והנה ליוותה אותנו שתיקה של דקה ואז שאל בני:

"אמא, אבל למה שונאים אותנו? אני מבין ששונאים אותנו אבל למה?"

אני: "כי הם לא רוצים אותנו פה?"

בני: "אבל למה?"

אני: "כי הם לא מכירים בזכות של העם היהודי לשבת בארץ ישראל?"

בני: "אבל למה?"

אני: "כי היינו בגלות חמוד, לא היינו בבית"

בני: "אני לא מבין מה הם לא קוראים תנ"ך?"

אני: "יש להם את התנ"ך שלהם, יש להם ספר שנקרא קוראן ויש שקוראים את הברית החדשה"

בני: "מה הבעיה? פשוט צריך להביא להם את ספר התנ"ך, הכל כתוב שם"

*יהי זכרה של שני גבאי ברוך ויהיה זכר כל הנופלים ברוך. כי במותם ציוו לנו חיים בארץ ישראל על כל חלקיה כולל עוטף ישראל.